

Aan : de gemeenteraad van Alkmaar
Van : het college van burgemeester en wethouders
Datum : 15 februari 2022
Onderwerp : 450 jaar Nederland, 450 jaar Alkmaars ontzet 2022-2023

In dit memo informeren wij u over de initiatieven rondom de viering van 450 jaar Nederland en 450 jaar Alkmaars ontzet. Er wordt een regiegroep ingesteld om alle initiatieven in de periode 8 oktober 2022 tot en met 8 oktober 2023 te coördineren. Het daarvoor benodigde extra budget van € 50.000,- vangt wij op binnen de bestaande begroting.

Inleiding

In 2022 viert Nederland haar 450 jarige bestaan. Ook Alkmaar doet als één van de ca 40 gemeenten mee aan deze landelijke activiteit. Op de website 'De geboorte van Nederland' is hier meer over te lezen ([1572 Geboorte van Nederland | 450 jaar op zoek naar vrijheid, verdraagzaamheid, verbondenheid, verscheidenheid](#)).

In 2023 viert Alkmaar 450 jaar Alkmaar Ontzet. Wij zien dit als een mooie gelegenheid om deze twee herdenkingsjaren naadloos op elkaar te laten aansluiten waarbij het uitgangspunt is dat in 2023 de belangrijkste festiviteiten plaatsvinden en dat we 2022 zien als een 'rode loper' naar het feestjaar 2023.

Hoe willen we dat doen in Alkmaar

In samenwerking met veel partners in de stad*) zoals bijvoorbeeld de 8 October Vereeniging, Alkmaar Marketing, het Stedelijk Museum en vele anderen herdenken en vieren wij vanaf 8 oktober 2022 tot en met 8 oktober 2023 een jaar lang.

De waarden van toen bij 'De geboorte van Nederland', n.l. VRIJHEID, VERDRAAGZAAMHEID, VERBONDENHEID en VERSCHIEDENHEID worden hierbij verbonden met het heden en de toekomst. Actueel tot op de dag van vandaag.

Ons doel is om een prachtig jaar te organiseren vol met viering en herdenking op het thema en de vier waarden. Over verleden, heden en toekomst, gericht op een breed publiek w.o. kinderen, jongeren, wijken en dorpen.

In de afgelopen maanden hebben wij met bijna alle actief betrokken partijen in de stad*) gesproken over hun plannen en ideeën.

Uit de gesprekken komt naar voren dat er al veel op de planning staat. Om u een beeld te geven noemen wij:

- bijzondere (interactieve) tentoonstellingen in het stedelijk museum Alkmaar,
- een lesprogramma voor de lagere en middelbare scholen,
- activiteiten van de bibliotheek en Artiance over dit thema en de 4 waarden,
- een reizende tentoonstelling voor de wijken en de dorpen.
- En natuurlijk... ons grote evenement in oktober 2023: de viering van 450 jaar Alkmaar ontzet vanaf eind september tot en met 8 oktober, met als bijzonder moment de onthulling van het raam van de Grote kerk met het kunstwerk van Fiona Tan.

Er zijn nog veel meer voornemens en ideeën. Er is veel enthousiasme en bereidheid bij de partners om de schouders er onder te zetten. De gesprekken geven ons inspiratie om zoveel mogelijk partijen in de stad bij dit thema te betrekken.

Centrale vraag is hoe we dat in Alkmaar gaan organiseren en samenbrengen in een mooi programma.

Wij hebben daarom besloten een regiegroep te vragen alle initiatieven rondom de viering en herdenking van '450 jaar Nederland, 450 jaar Alkmaar ontzet' in de periode 8 oktober 2022 tot en met 8 oktober 2023 te programmeren en coördineren. Deze regiegroep bestaat uit de voorzitter van de 8 October Vereniging, directeur Stedelijk Museum, directeur Grote Kerk (link met Grote raam), directeur Bibliotheek/ABC-huis, en de directeur Alkmaar Marketing. De samenstelling zal aangevuld worden op basis van de planvorming.

Het programma wordt opgebouwd uit plannen en activiteiten van de inwoners uit de wijken en de dorpen en is gericht op een zo breed mogelijk publiek. Inwoners, verenigingen, instellingen, bedrijven, scholen, clubs worden gestimuleerd om bestaande en nieuwe activiteiten onder dit thema te organiseren en aan te melden. Al deze plannen krijgen een plaats in een samenhangend programma. De regiegroep programmeert en stimuleert partijen op plaatsen waar mogelijk nog activiteit gemist wordt: bijvoorbeeld: "doen we genoeg voor en met jongeren?" of: "is er voldoende georganiseerd op diversiteit (link met de 4 waarden)?" en "wat doen we in de wijken/dorpen"?

Wij hebben extra budget vrijgemaakt om te kunnen beginnen en zullen dat inzetten voor deskundige projectleiding/programmamanagement en organisatiekosten. Op basis van wat wij nu weten, ramen wij deze kosten op € 50.000,- en vangen wij deze op binnen de reguliere budgetten van de bestaande begroting. De relatie van het programmamanagement met de regiegroep en de bestuurlijke verantwoordelijkheid in deze, wordt nog uitgewerkt.

Voor de zomer 2022 komen wij – in afstemming met de regiegroep - met een uitgewerkt jaarprogramma met allerlei activiteiten, tentoonstellingen, rondleidingen, evenementen, lezingen, discussieprogramma's, onderwijsprogramma, routes en zo meer. Organisatoren van bestaande jaarlijkse activiteiten (historische projecten, lezingen en evenementen) worden gevraagd hun plannen in het teken te plaatsen van dit thema. Nieuwe initiatieven worden verwelkomd. Het programma is dynamisch: via aanmelding van activiteiten door partijen (die het zelf organiseren) wordt het steeds aangevuld.

Het uitgewerkte jaarprogramma – de jaarkalender - inclusief een definitieve kostenraming en dekkingsvoorstel leggen wij dan aan u voor. Wij overwegen daarin ook een voorstel op te nemen voor een budget voor stimuleringsbijdragen aan bestaande en nieuwe initiatieven, die goed passen in dit thema.

***) Gesprekspartners:** Grote Kerk/Grote Raam, 8 October Vereniging, Regionaal Archief, Bibliotheek Artiance (ABC-huis), Stedelijk Museum Alkmaar, Alkmaar Marketing, Historische Vereniging Alkmaar, Kaeskoppenstad, 5 mei comité, Onderwijs, Cultuur, Erfgoed, Gebiedsregisseurs, Representatie, het samenwerkingsverband 1572. Deze gesprekken gaan nog door met andere partijen in Alkmaar.